

UJ KELET

Poincaré Németországról, Amerikáról és a népszövetségről

Páris, dec. 16. (Az Uj Kelet tud.) A „Morningpost” Poincaré cikkét közli, amely Németországnak a népszövetségbe való felvételével foglalkozik. A cikk többek között a következőket mondja:

Franciaországnak felőrjék, hogy ellentételt fejt ki Németországnak a népszövetségbe való felvétele ellen és ezzel Európa tarthatatlan helyzetét csak súlyosabbá teszi. Vajjon Németországnak a népszövetségbe való felvétele megjavítaná e Európa helyzetét? Egyelőre tárgyaljunk mi egymás között, mi, akik tegnap még szövetségeseink és küzdőtársak voltunk, a német imperialista törekvések megsemmisítésére. Németország különben sem mutatta még meg, hogy őszintén eleget akar-e tenni Franciaországgal szemben vállalt kötelezettségének. Né-

metországnak kétségtelenül helyet kell adni a népszövetségben, de előbb ezt a szövetseget erőssé és hatalmassá kell tenni, ami természetesen csak Amerika segítségével történhet meg. Tudatában vagyunk annak, hogy választanunk kell: lemondjunk-e Amerika részvételéről a népszövetségben, vagy megváltoztatjuk a népszövetség alapjait. Szükséges, hogy a változtatások megtörténjenek, mert szükségünk van arra, hogy Amerika az oldalunkon maradjon.

Az orosz kérdéstről a volt francia köztársasági elnök ezt írja:

Ez a kérdés sem ingathatta meg Franciaország és Anglia barátságát. Franciaország Oroszországgal szemben való politikáját Anglia nem ítélt meg ellenségesen.

Közeledés Anglia és Franciaország között

Paris, dec. 16. (Uj Kelet tud.) Leigues francia miniszterelnök kijelentette, hogy a franci és angol álláspont között messziremenő közeledés mutatkozik. Az angoloknak az a terve, hogy Szmírnát nemzetközivé tegyék. Leigues szerint kedvező megoldásnak mondható. Arról azonban sosem volt szó, hogy a sevrési békét megsemmisítsék. Nem kell a szerződéseket megsemmisíteni, de lehet rajtuk változtatni.

Anglia, Franciaország és Olaszország nem köt új szövetséget

London, dec. 15. (Damian). Az „Ewening Standard” alaptalannak mondja azokat a híreket, amelyek szerint Franciaország, Anglia és Olaszország között hármasszövetség készül.

Béke Németország és Amerika között

Páris, dec. 14. (Az Uj Kelet táv.) Egy rádiójelentés szerint Knox szenátor a szenátus legközelebbi ülésén javaslatot fog benyújtani, amelyben indítványozza, hogy Németországgal azonnal léptessék életbe a békét. Mac Cormick szenátor, aki tudvalevőleg Harding elnök képviselőjében jött Európába, kijelentette, hogy amennyiben Knox indítványát elfogadják, úgy a kereskedelmi összeköttetés a háború előtti viszonyoknak megfelelőleg azonnal életbe lép s azt nyomon követi a diplomáciai érintkezés felvétele is.

Olaszország és D'Annunzio

Zürich, dec. 16. (Uj Kelet tud.) Milanói jelentés szerint az olasz kormány mindent elkövet, hogy a jugoszlávokkal kötött rapallói szerződést végrehajtsa. A „Secolo” jelentése szerint egyelőre Olaszországnak D'Annunzio elleni akciója megelégszik azzal, hogy Fiumét a legszigorubb blokád alá helyezi. Ha ez az intézkedés nem járna eredménnyel, szigorubb rendszabályok fognak következni. A blokád és később az esetleges katonai megszállást a Velencében állomásozó csapatok parancsnoka, Caviglia generális fogja végrehajtani, aki hadseregparancsában utal arra a fájdalmas feladatra, amely reá és a parancsnoksága alatt álló csapatokra vár. Megparancsolja, hogy a legnagyobb fegyelemmel teljesítsék a csapatok feljebbvalók utasításait.

Konstantin trónralépése után lemond

London, dec. 15. (Damian). Athéni jelentés szerint ott az a hír terjedt el, hogy Konstantin trónralépése után azonnal le fog mondani a trónörökös javára.

A népszövetség ellenőrzi a municiógyárakat

Páris, dec. 15. (Rádió). A népszövetség Branting indítványára elhatározta, hogy a magántulajdonban lévő fegyver- és municiógyártást ellenőrizni fogja.

Ausztria a népszövetségben

Genf, dec. 16. (Az Uj Kelet tud.) Az már beéjezett tény, hogy Németausztriát felveszik a népszövetségbe. A kis osztrák köztársaság olyan lelkiismeretesen tett eleget a békeszerződésben vállalt kötelezettségeinek, hogy a környező államok is, amelyek eleinte a népszövetségbe való felvétele ellen foglaltak állást, a felvétel mellett szavaztak. Jugoszlávia és Csehszlovákia, azonkívül a többi egykor Ausztriával ellenséges állam, javasolta, hogy Ausztriát vegyék fel a népek szövetségébe. Ilyen előzmények után történt felvétele mellett a döntés.

Nyugalom az orosz fronton

Moszkva, dec. 15. (Damian). Miután az összes frontokon a katonai tevékenység megszűnt, egyelőre nem adnak ki hadijelentéseket.

Csicserin politikai tárgyalásokat javasol Angliának

Moszkva, dec. 15. (Damian). Csicserin az angol kormányhoz jegyzéket intézett, melyben felszólítja, hogy a kereskedelmi összeköttetésre vonatkozó tárgyalásokkal egyidejűleg kezdjék meg a politikai kérdések megbeszélését is.

Megnyilt a jugoszláv parlament

Páris, dec. 15. (Rádió). A jugoszláv alkotmányozó gyűlés Pasics elnöke alatt megnyilt. A kommunista pártok támogatják az ország közigazgatásának egységesítését.

Bulgária nem veszi fel az összeköttetést Oroszországgal

Páris, dec. 15. (Rádió) Bulgária kormánya jegyzéket intézett Csicserinhez, amelyben visszautasítja a bolgár orosz diplomáciai viszony felvételére vonatkozó ajánlatát. (Tegnap ugyanerről a kérdéstről ellenkező tartalommal kaptunk táviratot. A szerk.)

A magyar kiszagdák Teleki ellen

Budapest, dec. 15. (Rádió). A kiszagdapárt heves támadást intézett gróf Teleki miniszterelnök ellen, mert a gabonarekvirálást elrendelte. Azt követelik, hogy Rubinek kereskedelemügyi minisztert, vagy gróf Bethlent nevezzék ki miniszterelnöknek.

Zsidó-vita a lengyel parlamentben

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Varsó, dec. 16. A lengyel parlament legutóbb „zsidó vitájáról” szóló részletes tudósítás csak most érkezett ide. A tudósítás szerint a vita az alkotmányjogi törvények 112—116. paragrafusára körül forgott. E szakaszok a nemzeti és vallási kisebbségek jogairól szólnak. A zsidó képviselők a módosítások egész sorozatát javasolták a Niedzialkowski szociálista képviselő is territoriális autonómiát követelt, továbbá bizonyos kulturális jogokat a kisebbségek számára. Lengyelország — mondotta a szociálista képviselő — nem lehet a lengyelek és a zsidók együttes birtoka, mint ahogy Belgium a vallonok és flammandok tulajdona. De azért követeli a legszélesebb alapon nyugvó kulturális autonómiát a kisebbségek és a legteljesebb jogegyenlőséget minden lengyel állampolgár számára.

Közfeltűnést keltett Thon képviselő felszólalása, aki egyes paragrafusok „elaszticitásáról” beszélt. Gunyolódva szölt arról, hogy külön törvényekben kívánják a kisebbségek jogait biztosítani, holott az alkotmányjogokban ezek a természetes követelések már biztosítva vannak. A zsidók jogait különben a versaillesi békeszerződés garantálja és ha ennek határozmányait mindeztideig a hivatalos lapban nem láttuk, akkor nem mondhatunk mást, minthogy a kormány a kisebbségek elemi jogai körül politikai büvészmutatványokat akar produkálni. A zsidók nem akarják, hogy a népszövetség állandóan velük foglalkozzék, amikor számukra már biztosították a nekik kijáró jogokat. Követeljük tehát, hogy a zsidók számára ne külön törvényekben, hanem magában az alkotmányban legyen biztosíték.

Hartglas képviselő kimutatta, hogy a 112. szakasz nem biztosítja a kisebbségek jogait kellőképpen. A képviselő módosító indítványt is tett, amelyben különösen hangsúlyozza, hogy a tisztviselők ne kapjanak hatalmat arra, hogy közigazgatási uton zaklassák a feleket. Igen sok tisztviselő szabotálja a törvényeket, ami csak az álam élet ziláltságára vezethet. A képviselő rámutat továbbá arra, hogy ez a paragrafus a versaillesi szerződés hetedik pontjával ellentétben áll, amely a kisebbségek jogait az alkotmánytervezetbe való bekebelezésre kötelezi.

Schipper képviselő kijelentette, hogy nem akar hivatkozni a versaillesi szerződésre, amelynek ratifikálása ellen annakidején tiltakozott. De igenis követeli a kisebbségi jogokat Lengyelország történelmi hagyományai jussá. Tiltakozik továbbá a jiddis nyelv becsmérése ellen, amelyet egy vita alkalmával a lengyel képviselők „betörnyelvnek” jellemeztek.

Farbsztejn képviselő a vallási szabadságról beszélt és sajnálkozással konstata, hogy a vallás kérdése Lengyelországban ugyanazt a népszerűséget élvezi, mint a zsidó nemzetiségi kérdés. A vasárnapi munkaszünetről szóló törvény nem egyéb, mint a lelkiismereti szabadság megszorítása, amely a versaillesi határozmányokkal éles ellentétben áll. Fájdalom — fejezte be beszédét a szónok — nincs sok remény, hogy ha a zsidó módosító javaslatokat el is fogadja a parlament, hogy azt a közgazgatási szervek a törvény szellemében végre is fogják hajtani.

Halpera rabbi, képviselő kifejtette, hogy az orthodoxok egy jöttányit nem engednek válásukból. Mi — mondotta a szónok — épu, mint őseink, vallásunkért képesek vagyunk a máglyára lépni. A szónok a következő módosítást javasolja: „Senki sem kényszeríthető válásának rendelkezéseit megszegni, amennyiben azt állami szükség nem parancsolná.”

16. KI. évf. 102 sz.

és Wolf gyártmányu teljes
váltalék tolatyival és ósz-
szonnal eladó. Továbbá

vel és kéziprósek
gyalog p 50 em. 1 db
ajított butorhoz 1 drb.
hportál. 1 drb. KUNO esz-

MESVÁR
ÉS KORONDI
ban megtekinthetők.

mag és szilva palinka
és kimerési díszítés.

PESKÖNYVEK
és gyerekek részére:

állatok	Ára 40.— lei
zón és erdőben	28.— "
Jó pajtasalok	30.— "
os könyv	28.— "
ék. Kis képes	12.— "
ék. Kis képes	7.— "
ész. Kis képes	10.— "

U. Sz. Könyvszolgáltató, Szentesi-utca. 1/a.

nagyraírású A SLANDER
LAIOS

ata Mihala Viteczal 39.

ELŐ ER-É TBÁSZI Kolozsvár

RGYÁR

OK NAGYBANI GYÁRTÁSA

LA TRÉSZEK ÉS POGR-
LA NAGYKERESKEDÉS
ARANY ÉZÖST ÖTVÉ-
ZŐ ÉS VÁLÁSZTÓ INT.
arany és forrasztó
készen kapható. ...

— GAL. REG. FÉRD. 57.

héberül

enóra"

nyelv tanulására kezdők és
epzerü ismertető cikkek, el-
sek, humoros cikkek a zsidó-
ol. pedagógiai alapon szer-
fordításával. Pontos és por-
társalgások, társadalmi és

ár 3 lei.

ület jelent meg.

ujhéber-német, német-ujhéber
csinos vászonkötésben

ár 75 lei.

ÓRA kiadványtalan erdélyi,
épviseletőségénél:

odon-mare (Nagyvárad),
lék-tér 24. szám. 1061

ak!

929

ött ka-
óriási
phatók

A vita ezzel véget ért, de a törvényjavaslat szankcionálása előtt a módosító javaslatokat bizottságilag fogják letárgyalni.

A tárgyalás további során **Farbstein** képviselő tiltakozott a kormányhoz az „idegenek”-kel szemben tanúsított magatartása miatt. Kifejtette, hogy olyan intenciókat lát ebben a magatartásban, amelyek sehogysem fedik sem a humanizmus szellemét, sem a törvény botját.

Kéri, hogy régebbi idő óta Varsóban lakók ellen ne indítsanak kiutasítási eljárásokat.

Küldjenek ki pártatlan tagokból álló bizottságokat, amelyek jelöljék meg a kiutasítandókat. Minden esetben azonban tegyék az illető vagyoni és egyéb körülményeit mérlegelés tárgyává és csak a humanizmus szellemében járjanak el ellene. Fontos, hogy a bizottságban helyet foglaljon a varsói zsidó hitközség egy tagja, továbbá az orosz komiténak egy tagja. **Farbstein** képviselő indítványát elfogadták és a bizottságba a zsidóság képviselőjeül **Dauidsohnt** delegálták.

Lelepleztek egy nemzetközi szélhámos bandát

Bécs, Páris, Róma és Berlin után Románia — Letartóztatások Kolozsváron.

— Az Uj Kelet tudósítójától. —

Nagyarányu nemzetközi pénz- és csekkhamisító banda nyomára akadt a kolozsvári sziguranca. A társaság mintegy husz tagból áll s működését csaknem egész Európára kiterjesztette. Ezer dolláros csekket és 5000 szokos bankjegyet hamisítottak és a hamis bankjegyeket különböző országok nagyobb pénzintézeteinél értékesítették. A nagystilű szélhámosok báróknak és hercegeknek adták ki magukat és a legnagyobb fényűzésben éltek.

A társaság egyik tagját, — mint az „In-frotirea” írja, — **Fiegler** Andort Nagyváradon fogták el épen akkor, amikor nagyobb összegű szokolt akart értékesíteni. Alku közben **Fiegler** a vevővel összeveszett s a lármára figyelmessé lett detektív **Fiegler** letartóztatta. A motozás alkalmával százötven ezerdolláros csekkblankettát és nagyobb mennyiségű szokolt találtak nála, ezenkívül néhány bélyegzőt, amelyeket a hamisításokhoz használt fel. A nyomozás során Kolozsváron elfogták **Harmath** Lajost, aki a Rákóczi-ut 20. szám alatt lakott báró **Cséry** László néven, s akinél szintén nagyobb mennyiségű ezerdolláros csekket és nagyobb mennyiségű hamis márkát találtak.

A nyomozók előtt nyilvánvaló volt, hogy nagyobbarányu pénzhamisító bandáról van szó, hogy a többi szélhámosnak nyomára jussanak, a sziguranca **Fiegler** szabadlábra helyezte s Kandi detektívet azzal bízta meg, hogy barátságos közeledéssel **Fiegler**hez közelebb férkőzzön. A detektív **Fiegler**rel megismerkedett és a Newyorkba mentek vacsorázni. Vacsoraközben **Fiegler** elmondotta, hogy ő a budapesti huszárosod hadnagya volt, mire a detektív örömmel átölelte, azt mondván, hogy ő is ugyanazon eredetű szolgált és most már emlékszik rá, hogy régi jó ismerősök.

Erre aztán **Fiegler** azt az ajánlatot tette neki, hogy menjen le Nagyváradra és hozza el édesanyjától azt a nagymennyiségű dollár és szokolt, amelyet nála hagyott. Másnap ugyan-osa a Newyorkban találkoztak, ahol **Fiegler** még azt is közölte vele, hogy amerikai bankoknak nagyobb összegűről szóló csekkei is vannak Nagyváradon, amelyeket szintén jó volna értékesíteni. Kandi gondolkodási időt kért, majd ajánlatára azt határozta el, hogy nem megy le Nagyváradra, hanem **Fiegler** levélben kéri édesanyját, hogy a csekket és a pénzt valakivel küldje Kolozsvárra. A levelet **Fiegler** meg is írta, elküldte Nagyváradra, de édesanyja, aki az letartóztatásáról időközben hírt vett, a levele nem reagált. Másnap az utcán sétáltak és a detektív észrevette, amint egy szemközti jövő fiatalembernek **Fiegler** jeleket adott. Megismerkedtek később ezzel a fiatalemberrel is, akiről kiderült, hogy **Harmath** Lászlónak hívják s **Fiegler**nek nagyon jó barátja. Beszélgetés közben **Harmath** azt kérde **Fiegler**től, „vajon hol lehet most a mi hercegünk, Horváth Menyhért?” **Fiegler** azt válaszolja, hogy Svájcban van, s hogy az egész társaságból egyedül őt fogták le. A detektívnek aztán a barátság révén sikerült a társaság üzeméről a következőket megtudni:

Bécsben, ahol fényűzően éltek, egy kereskedőnek több vagon sőt ajánlottak eladásra. Hamis szállítólevelekkel igazolták, hogy a só már a határon van s ez n a cimen négy millió koronát csaltak ki tőle. Berlinben egy nagy szabásu betörést követtek el, az ablakon keresztül egy ismert milliomos lakásban nagyobb mennyiségű klorofomot juttattak be s miután az egész család mély álomba merült, a kasszából hatmillió márkát vittek el. Rómában megjelent **Fiegler** egy nagyobb pénzintézetnél hamis iratokkal, amelyekben egy londoni bank kéri a római pénzintézetet, hogy **Fiegler**nek

üzletei lebonyolítására kétf millió lírát bocsásson rendelkezésre. Az olasz bank igazgatója Londonba táviratozott, ahol azonban, egy a szélhámosokkal összekötöttesben álló táviratist a táviratot elfogta s azt válaszolta, hogy **Fiegler** az angol bank megbízottja s hogy a bank neki kétf millió lírát kiutalhat. A kétf millió lírát azután **Fiegler** fel is vette.

Miután **Fiegler** a detektívnek mindezeket elmondotta, arra kérte, hogy néhány több ezer dolláros csekket a Marmorosch bank és a Banca Centralnál váltson be. Az ily módon szerzett pénzzel Bukarestbe akart menni, ahol magyar konzulátust állított volna fel, Horhy hamisított megbízó levélével, ugyanolyan módon, ahogy ezt Parisban tette. Másnap azonban **Fiegler** megint letartóztatták s miután megtudta, hogy új barátja detektív volt, mindent bevallott. Vallomása alapján elfogták még egy **Trenk** nevű embert is, aki miután elmondották neki, hogy **Harmath** és **Fiegler** terhelően vallottak ellene, szintén terhelő vallomást tett **Fiegler**re és **Harmath**ra. A vallomásokból aztán kiderült az is, hogy Horváth propagandacélokra Kun Balától kétf millió koronát, **Friedrich** Istvántól pedig egymillió koronát csalt ki. Az is kiderült, hogy főnökük mint herceg él Svájcban. Letartóztatása alkalmával **Fiegler** éhségstrájkjal fenyegetőzött, amit négy napig meg is tartott. **Fiegler** azt is mondván, hogy ha Svájcban élő főnökük tudná, hogy ők el vannak fogva, minden eszközt megragadna, hogy kiszabadítsa őket.

Tegnap aztán az a szenzációs fordulat állott be ebben az ügyben, hogy **Fiegler**nek sikerült az ügyészség fogházából megszökni.

Aláírják az angol-orosz kereskedelmi szerződést

London, dec. 16. (Az Uj Kelet tud.) Az angol-orosz kereskedelmi szerződés szöveg-tervezetét, az angol kormány magáévé tette és átnyújtotta **Krassin** orosz megbízottnak. Azt hiszik, hogy a végleges szerződést két héten belül aláírják.

A lengyelek gazdasági érintkezését keresnek Oroszországgal

Varsó, dec. 16. (Az Uj Kelet tud.) Rigai jelentés szerint az orosz béke delegáció vezetője, **Joffre** utasítást kapott kormányától, hogy a békétárgyalásokat sürgesse. A gazdasági bizottságban **Strassburger** lengyel miniszter kijelentette, Lengyelországnak ószinte kívánsága, hogy valamennyi környező állammal szoros gazdasági kapcsolatba lépjen és így természetesen Oroszországgal is.

A lengyel külügyminiszter a békeről

Varsó, dec. 16. (Az Uj Kelet tud.) Egy lengyel lap közlése szerint **Sapieha** lengyel külügyminiszter kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy a rigai tárgyalások kétségtelenül kedvező eredménnyel fognak végződni. Szovjet-oroszország nem fog új háborút provokálni, mert ezzel gazdaságilag és katonailag összeomlás fenyegetné.

A sevresi béke revíziója

Páris, dec. 16. (Uj Kelet tud.) A „Bon Soir” jelentése szerint Franciaország és Oroszország között a keleti kérdésben meggyezés jött létre. A londoni tárgyalás egy hosszabb tartamu és nagyjelentőségű megbeszélésnek a bevezetőjéül jelölhető meg. A „Bon Soir” szerint Franciaországnak és Oroszországnak közös érdeke, hogy a sevresi békét revízió alá vegyék.

Ussiskin Palesztina jövőjéről

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Jeruzsálem, dec. 14. A „Hafira” egyik munkatársa közli **Ussiskinnel** való beszélgetését. **Ussiskin** kifejtette, hogy a mostani krízis remélhetőleg nagyobb megrázkódtatás nélkül el fog mulni, bár tart tőle, hogy a zsidóságban szellemi válság fog kiütni, de bizik a zsidó nép géniuszában, amelynek lesz ereje ezt a krízist is túlélni.

Elegendő gazdag zsidó él a világon, — mondotta **Ussiskin** — cionista szervezetünk pedig erős. Első teendőnk a zsidók gazdagságát, a cionista eszmék szolgálatáa állítani, a pénzt pedig gyarmatosítási célokra befektetni. Az amerikai zsidóság tudatában van a mai történelmi pillanat fontoságának. Ha má főnállana a tervezett szervezetünk, akkor már ebben az esztendőben ötvenezer zsidót lehetne az országban elhelyezni. Palesztinában azonban egyelőre egy munka van csupán: alaposan megszervezni a bevándorlást, elhelyezkedési lehetőségeket adni, a föld művelést és ipart intenzívvé tenni; az ehhez való anyagi támogatást azonban a különböző országokban élő zsidóságnak kell előteremtenie. A bevándorlást voltaképpen nem lenne szabad korlátozni. De a sok akadály ellenére az utolsó nyolc hónapban hétezer ember vándorolt ki Palesztinába. Az utolsó időben hajlamosság mutatkozott a régi **Jisuv** tagjainál Palesztina elhagyására, de hozzá kell tenni, hogy ezek mindannyian feltétlenül vissza akartak térni. Közöttük persze igen sok az olyan, akik csak azért hagyják el az országot, mert ott tanulmányaikat befejezték.

Az országban élő zsidó munkások szívvel-lélekkel dolgoznak. A héber nyelvnek valóságos fanatikusai és olyan áldozatkészek, aminek példái csak nagy idők nagy embereiben kereshetjük. Az új bevándorlók pedig semmivel sem állanak a régiek mögött. A kormány teljesen meg van velük elégedve. Fájdalom, hogy hiány van közjóléti intézményekben, kórházakban, népkonyhákban, amihez nagy pénz kelene. Fontos volna, hogy tőkésék jöjjenek az országba, akik pénzüket különböző vállalatokba fektetik.

A legközelebbi időben nagy földterületeket akarunk vásárolni. A Nemzeti Alap erre a célra kétszáz ezer font sterlinget szavazott meg. A vétel azonban csak akkor lesz perfektuálható, amikor a földkatasztert is bevezetik. Magántulajdonról van szó, minthogy a kormány tulajdonában lévő földek javarészen alkalmatlan helyen fekszenek. Igaz, hogy a háboru óta a föld ára ötszöröse emelkedett, mégis kénytelenek leszünk megvásárolni ezeket a földeket. A kormány nagy szimpátiával viseltetik irányunkban és biztosan támogatni fog. De csak abban az esetben, ha az újjaépítéshez szükséges tőkét fel tudjuk hajtani. **Achad Haam** Londonban megmondotta, hogy a nemzetek a zsidó népek minden hibáját meg tudják bocsátani, csak azt az egyet nem, ha ebben a válságos pillanatban pénzt nem tudnának előteremteni. Az ország helyzete ma még súlyos. Minthogy az ország kiesiny még és rá van szorulva az importokra és minthogy a palesztinai valuta, vagyis az egyiptomi font a világ legjobb valutája, a drágaság még mindig igen nagy. A szükséges árucikkek nem érkeznek megfelelő mennyiségben az országba, mert a hajóforgalmat a béke beállta óta nagyon korlátozták. Az egyiptomi kormány azonfelül nem tűri a Palesztinából való kivitelt. Mindez csak fokozza az áruk drágulását.

Ussiskin azután kifejtette, hogy az ország fejlődésével ezek az áldatlan viszonyok is meg fognak szünni, minthogy maga a kormány is lehetőség szerint harcol a drágaság ellen. Ki fognak adni palesztinai bankjegyeket héber szöveggel. Hogy vajjon a frank lesz a pénzegység, vagy más pénznem, affelől még nem határozta. A galutban a zsidóságnak első feladata a magánvállalkozásokat Palesztinában elmozdítani és a zsidó intelligenciát a palesztinai munka számára mozgósítani. Ezek az elemek már most bevihetők Zsidóországba. Természetesen csak olyanokról lehet szó, akik hivatásuk üzéséből megélni is tudnak. A népszövetség Genében nemsokára elkészíti a palesztinai mandátumról szóló szerződés szövegét. Legyünk tehát elkészülve arra, hogy a szerződés követeléseit végre is tudjuk hajtani.

Esidék! gondoskodjatok a Kaddis-tükről! Adakozzatok a Farbutra!

Bukara társ beszé tagjával, aki közökben fo

— A józan követk hogy a párt elött tartva, Ennek azon személyes keresnek, eg

— Am egy ellenzék az ellenzék a kormány lenzék tiszté elegendő a alakítása is kevinai Flor

A min miért nem taaja : — Bá

kell ismerne el. Tulságos hittük, hogy kormányzás tak, hogy a verődött öss állapot a ko ségtelenül tehát azt al megtartsa a kormány hese az or kelt teremté Enélkül az e hetük, hogy

A bor vonjak

A régi a fizetni. — ládtag

A bor rum ígerte mornok má kes körök sek ígértette nek a bone össze azon jék meg a

Erre kártil adja, nem kezdöt Sőt a vör adóhátralék kifizetése a

A kia tami az öst adó, ország adó, vizdíj, delmi és v rovatban sz irási illeték tességi adó behajtani sürási díj, követelése ; marai illeté

Sőt a eddig meg 1920 évi a 1919. évi a folyó évi a

A leg osaládfő ad is lehet, k kat tíz évre Szóva tani. Igaz, Vajjon háo bevallásako igen sokan hogy a tize milyen ará leg 1:2 ar

— A

ztina jövőjéről

tudósítójától —

4. A „Hafira” egyik iskinnei való beszélgetése, hogy a mostani kirozó megrázkódítás nélkül tőle, hogy a zsidó fog kiütni, de bizik a amelynek lesz ereje

ag zsidó él a világon, — ionista szervezetünk pák a zsidók gazdaságát, galatára állítani, a pénzét élokra befektetni. Az ában van a mai törté- nak. Ha má főállana k, akkor már ebben az zsidót lehetne az or- Palesztinában azonban van csupán: alaposan ndorlást, elhelyezkedési d-nvelést és ipart in- ez való anyagi támoga- böző országokban élő mtenie. A bevándorlást szavad korlátozni. De az utolsó nyolc hó- vándorolt ki Paleszti- hajlamosság mutatkozott Palesztina elhagyására, hogy ezek mindannyian k térni. Közöttük persze csak azért hagyják el az alimányait befektetik. zsidó munkások szívvel- éber nyelvnek valóság- áldozatkészek, aminek nagy embereiben kora- ók pedig semmivel sem . A kormány teljesen . Fájdalom, nagy hiány nyekben, kórházakban, z nagy pénz kelene. sek jöjjenek az országba, ő vállalatokba fektetik. ben nagy földterületeket emzeti Alap erre a célra get szavazott meg. A vé- r lesz perfekválható, is bevezetik. Magántu- hogy a kormány tulaj- avarésben alkalmatlan hogy a háboru óta a telkedett, mégis kényte-olni ezeket a földeket. tiával viseltetik irányunk- tni fog. De csak abban pítéshez szükséges tőkét ad Haam Londonban nemzetek a zsidó népek dnák bocátani, csak azt n a válságos pillanatban teremtteni. Az ország s. Minthogy az ország szorultva az importokra nai valuta, vagyis az legjobb valutája, a drá- nagy. A szükséges áru- negfelelő mennyiségben jóforgalmat a béke bo- zták. Az egyiptomi kor- ci a Palesztinából való kossa az áruk drágulását. fejtette, hogy az ország latlan viszonyok is meg y maga a kormány a a drágaság ellen. Ki bankjegyeket héber szó- rank lesz a pénzegység, lól még nem határoz- ságnak első feladata a Palesztinában előmozdi- ciát a palesztinai munka zek az elemek már most . Természetesen csak ik hivatalosk üzéséből népszóvetség Geniben alesztinai mandátumról t. Legyünk tehát elké- ződés követeléseit végre

A bonok összegéből le- vonják az adótarozásokat

A régi adótarozásokat is meg kell fizetni. — A családfő tartozását a családtagek bonjából is levonják.

A bonok kifizetését annyi hivatalos fo- rum ígerte meg, hogy a legkétkedőbbek sem mernék már kétkedni. Sőt maguk az illeté- kes körök is annyira beloválták magukat a sek ígéréssel, hogy most már nem is gondol- nek a bonok be nem váltására, hanem mind- össze azon török a fejüket, hogy hogyan kerül- jék meg a bonok teljes összegű beváltását.

Erre vall az a nagyváradi jelentés, amely hírül adja, hogy bár a bonok kifizetését még nem kezdték meg, mindenesetre megkezdő- dött a városi hivatalnál a **bonotajdonosok adóhátralékának összeírása**, amelyet a bonok kifizetése alkalmával le fognak vonni.

A kiadott rendelkezés szerint ki kell mu- tatni az összes köztartozásokat, ezek: az állami adó, országos betegápolási pótladó, községi pótl- adó, vízdíj, esatornázási járulék, utadó, jöve- delmi és vagyonadó, hadinyereségadó, külön rovatban szerepelnek a helybeli kinestári át- mési illeték, a helybeli helyegilleték, hadmen- tességi adó, idegen törvényhatóság területéről behajtani kért köztartozások, gyógydíj, városi átjárási díj, speciális vízdíj, idegen hatóságok követelése; végül ki kell mutatni az iparka- marai illeték tartozásokat is.

Sőt a meglepő és szokatlan pontosságban eddig meg a rendelkezés, hogy miután az 1920 évi adókövetés még nem készült el, az 1919 évi összeget kétszer kell beállítani, a folyó évi adóösszeg biztosítására.

A legszerűsebb rendelkezés, hogy a családfő adótarozását a **családtagek bonjából is lehet, ille.ve le kel vonni**. A adóhátraléko- kat tíz évre visszamenőleg is összeállítják.

Szóval a bonokat most már befogják vál- tani. Igaz, hogy nem lesz sok örön benne. Vajjon hányan lesznek olyanok, akiknek a bon beváltásakor rá kell még fizetniük? Bizonyára igen sokan. Arról nem is szól a hirdás, hogy a tíz éres adótarozások koronaszegét milyen arányban számítják át leire. Valószínű- leg 1:2 arányban, ami a jobb valutágyületet mégis csökkenti az állam.

kedjatek a Kaddis- k a Teraktra!

miniszter a kormány sorsáról

— A Uj Kelet tudósítójától —

Bukarest, dec. 17. Az „Adoverul” munka- társaság beszélgetést folytatott a kormány egyik tagjával, aki a belpolitikai helyzetet a követ- kezőkben foglalta össze:

— A szenátusban történt merényletnek józsa következménye az kellett volna hogy legyen, hogy a pártok az ország nagy érdekeit szem előtt tartva, igyekeznek a békés megegyezésre. Ennek azonban ép az ellenkezője történt. A személyes érdekeket az ország érdeke fölé keresnek, egyre kiszélesítik az ellentéteket.

— Ami az ellenzék további terveit illeti, egy ellenzéki politikustól arról értesültem, hogy az ellenzéki blokk nemcsak a fuzióra, hanem a kormány közeli dtvételeire is gondolt. Az el- lenzék tisztában van vele, hogy ehhez nem elegendő a fuzió, hanem kormányképes blokk alakítása is szükséges, melynek vezérévé a bu- kovinai Flonlor lovagot szeretnék megválni.

A miniszter ezután kifejti az okokat, hogy miért nem sikerülhet ez a ter. Majd így foly- tatja:

— Bár tagja vagyok a kormánynak, be kell ismernem, hogy mi is sok hibát követtünk el. Tulságosan bízunk többségünkben és azt hittük, hogy ez a többség elegendő az ország kormányzásához. Viszont figyelmen kívül hagy- ták, hogy a párt teljesen heterogén elemekből verődött össze, amely nem nyújtott elég szilárd alapot a kormány munkájához. A pártban két- ségtelenül a bomlás jelei mutatkoznak. Ha tehát azt akarjuk, hogy a néppárt továbbra is megtartsa vezető szerepét a parlamentben és a kormány epátra támaszkodva tovább vezet- hesse az ország ügyeit, úgy elsősorban meg kell teremtenünk az egységet saját sorainkban. Emelkül az egység nélkül csakugyan megtörté- hetik, hogy az ellenzék terve valósággá lesz.

A bonok összegéből le- vonják az adótarozásokat

A régi adótarozásokat is meg kell fizetni. — A családfő tartozását a családtagek bonjából is levonják.

A bonok kifizetését annyi hivatalos fo- rum ígerte meg, hogy a legkétkedőbbek sem mernék már kétkedni. Sőt maguk az illeté- kes körök is annyira beloválták magukat a sek ígéréssel, hogy most már nem is gondol- nek a bonok be nem váltására, hanem mind- össze azon török a fejüket, hogy hogyan kerül- jék meg a bonok teljes összegű beváltását.

Erre vall az a nagyváradi jelentés, amely hírül adja, hogy bár a bonok kifizetését még nem kezdték meg, mindenesetre megkezdő- dött a városi hivatalnál a **bonotajdonosok adóhátralékának összeírása**, amelyet a bonok kifizetése alkalmával le fognak vonni.

A kiadott rendelkezés szerint ki kell mu- tatni az összes köztartozásokat, ezek: az állami adó, országos betegápolási pótladó, községi pótl- adó, vízdíj, esatornázási járulék, utadó, jöve- delmi és vagyonadó, hadinyereségadó, külön rovatban szerepelnek a helybeli kinestári át- mési illeték, a helybeli helyegilleték, hadmen- tességi adó, idegen törvényhatóság területéről behajtani kért köztartozások, gyógydíj, városi átjárási díj, speciális vízdíj, idegen hatóságok követelése; végül ki kell mutatni az iparka- marai illeték tartozásokat is.

Sőt a meglepő és szokatlan pontosságban eddig meg a rendelkezés, hogy miután az 1920 évi adókövetés még nem készült el, az 1919 évi összeget kétszer kell beállítani, a folyó évi adóösszeg biztosítására.

A legszerűsebb rendelkezés, hogy a családfő adótarozását a **családtagek bonjából is lehet, ille.ve le kel vonni**. A adóhátraléko- kat tíz évre visszamenőleg is összeállítják.

Szóval a bonokat most már befogják vál- tani. Igaz, hogy nem lesz sok örön benne. Vajjon hányan lesznek olyanok, akiknek a bon beváltásakor rá kell még fizetniük? Bizonyára igen sokan. Arról nem is szól a hirdás, hogy a tíz éres adótarozások koronaszegét milyen arányban számítják át leire. Valószínű- leg 1:2 arányban, ami a jobb valutágyületet mégis csökkenti az állam.

HIREK

Az UJ KELET telefonjai:

Szerkesztőség:	977
Kiadóhivatal:	844
Zs. N. Sz.	538

Bibliakritika

Csuddlatos nép, jóban és rosszban. Bű- neink bűnnel teltebbek a hétköznapi megszok- tottnál, erényeink nagyobbak, ragyogóbbak és ünnepposabbak minden tudott példánál. Lám hogy mostan eszembe jut bölcsék mon- dása: „Tiszteljed az uralkodókat, mert ha ők nem volnának, elevenen falnák föl egymást az emberek.” Sok, sok emberi megösmérés egy monádsban, az örök emberi, az alacsony- rendű emberi psziché megösmérése, melynek minden megnyilatkozása ez: „engedelmeske- dem, mert parancsolnak.” Hol vagyunk ma még attól a felsőbbrendű embertől, attól a felsőbbrendű néptől, mely a jó megösméré- sében így szólna: „parancsolj, mert engedel- meskedni kívánok.”

Igaz, egyszer már elhangzott valami ehhez hasonló és hatszázezer torokról. A ki- vonuló, a honfoglalásra gyűrköző zsidó hat- százezer kidltotta a vezér Mózes felé ezt a szót: „nászze venismá.” Teljesítjük a paran- csot, — magyarázatra ráérünk a tettek után, parancsolj, mert engedelmeskedni kívánunk. — Igazuk volna-e a bibliaírtikusoknak, akik a szent könyvben csak régi szép legendákat látnak, — vagy igazán megtörtént-e a zsidó népek ez a felsőbbrendű megnyilatkozása? Ha igen, akkor bizonyítékok kellenek és bi- zonyítékok kaphatók, — mert tiszta fajokban a népsziché évezredekken keresztül is ugyanaz marad és hasonló okoknak, hasonló meg- nyilatkozásokat kell szülniök. Vajjon van-e ilyen bizonyíték, a biblia igazolására, a zsidó nép ősrégi felsőbbrendűségének igazolására?

„Kairóból táviratozzák a „J. P. Z.” nek: Egyiptom zsidó szervezetei közös kér- déssel fordultak Zsidóország kormányzójához, Herbert Samuelhez, hogy jelölne meg nekik azt a munkát, mely a jelen pillanatban Pa- lesztina fölépítéséhez legsürgősebben szüksé- ges. A zsidó kormányzó válaszában azt a kívánságát fejezte ki, hogy alapítsanak Erec- Jisraeiben országos agrárbankot. Az egyip- tomi zsidó szervezetek a kormányzó kíván- ságát magukévá tették és az országos agrár- bank megalapítására már is meglettek min- den szükséges előkészületek. —

Ugye-ugye, milyen szürke hír — és ugye-ugye, mégis, hogyan kiragogy belőle évezredek beidegződöttségének, népszichéket megviádgúió nagyszerű fénye. Ugye-ugye, ho- gyan kieseng belőle a három évezred előtt fölhasant „nászze venismá” felsőbbrendűen komoly akkordja: „parancsolj, mert enge- delmeskedni akarunk.” Lám, hogy hasonló okok, hasonló megnyilatkozásokat szülné, lám, hogy igazol a jelen legendáknak vett régi történetek és a zsidó nép atavisztikus kiválasztottságát, vagy mondjuk úgy: fel- sőbbrendűségét.

Mert csuddlatos nép vagyunk mi jóban és a rosszban. Bűneink bűnnel teltebbek a hétköznapi megszokottnál, és erényeink ná- gyobbak, ragyogóbbak, ünnepposabbak minden tudott példánál. Egyéneinknek tragé- diája ez, de a népégsznek nagyszerű jóg- eime, örök jógcime az életre. g. j.

— Az „Uj Kelet” mai száma a szombatra való tekintettel pénteken délután 4 oldalon jelent meg.

— Az izr. nőegylet díszközgyű- lése. A Kolozsvári Izraelita Nőegylet fennál- lása 25 éves fordulója alkalmából e hónap 19-én, vasárnap délután 3 órator a kereske- delmi és iparkamara nagytérképében ünnepélyes díszközgyűlést és ezzel kapcsolatban rendez közgyűlést tart, amelynek napirendjén szerepel az egylet 25 éves történetének ismertetése, továbbá Hirsch Adolfról való megemlékezés, továbbá Schwartz Józsefné édvomása 25 éves alel- mői jubileuma és Tó-ik születésnapja alkalmá- ból és az elnöki, titkári jelentés.

— Blum Jenő meghalt. A koloz- vári zsidó társadalom egyik igen értékes tagja hunyt el tegnap hajnalban. Blum Jenő, a Hirsch Ödön szeszgyár igazgatója 41 éves korában hashártyagyulladásban meghalt. Az elhunyt fia volt a debreceni orthodox dájen- nek. Blum Jenő halála nagy vesztesége Kolozs- vár zsidóságának, mert az elhunyt meleg zsidó lélekkel vette ki részét minden zsidó mozga- lomból. Halála a társadalom minden rétegében mély részvétet keltett. Temetése pénteken d. u. 2 órator volt.

— Irodalmi és zeneestély Temes- várott. Temesvárról jelentik: A „Temesvári Hírlap” s a „Vo'ksblati” gárdája s két hely- beli művész 18-án itt irodalmi és zeneestélyt rendez, melynek számait konferálás, felolvasá- sok, zongora és csellójáték képezik.

— Haggibbor táncestély. Szombat este fél 8 órai kezdettel lesz a Haggibbor táncestélye a katolikus gimnázium torna- termében.

— A Keren Hajjeszod Csehszlo- vákiában. Prágából jelentik: Néhány nappal ezelőtt megalakult itt a berlini cionista központ küldöttje, Kurt Blumenfeld jelenlétében a Keren Hajjeszod irodája. Az iroda a legközelebbi na- pokban megkezdí működését.

— A lakásügyek új rendje. Meg- irtuk, hogy a lakáshivatal megszüntetésével a lakásügyek új rendje fog következni. A kor- mánybiztosság intézménye eltűnik és helyette a lakásügyi főnök fogja intézni Kolozsvár város lakásügyeit. A lakásügyi főnökség teendői ellá- tásával tudvalevőleg Ziplea Sándor árvaszéki elnököt bízták meg, aki programjáról munka- társunk előtt a következőket volt szives mon- dani: „Az állást nem kértem, de az adott viszo- nyok között kötelességemnek tartottam elfogadni. Programom: rendet teremteni. Ami két éven át különböző próbálkozások után sikertelen maradt, annak végül sikerülnie muszáj. El kell jutnunk e kérdésben a rend és törvényesség útjára. Mindent újból kezdek. Egy komoly, alapos lakásbiztostert készítek és terveimet holnap a lakásbiztosság elé terjesztem. Hangsúlyozom, hogy a törvény rendelkezéseinek érvényét akarok szerezni, a törvény maga pedig szigorú, minthogy rekvirálásokat rendel el. De azért az igazságosság és méltányosság útjáról nem térek le, e felől megnyugtathatom a kö- zönséget. Szóbeli tárgyalásokat felekkel nem folytatok. Panaszát, jogos kifogásait mindenki írásban adja be. Protekcióval hiába igyekezné- nek nálam bármit is elérni. Ahol rekvirálni le- het, ott minden körülmények között rekvirálni fogok, ahol azonban nem lehet, ott nem lesz rekvirálás. Az igazság rovására semmi sem fog történni. Dr. Ziplea elmondta, hogy a lakás- hivatal harminc alkalmazottját már elbocsájtot- ták és csak három embert tartott meg az ellenőrzési szolgálat céljaira. A hivatali helyiségeket most bozzák rendbe. A kérvényeket szerdán veszik át és a beérkezés sorrendjében fogják elintézni. E helyütt említjük meg, hogy az ügyesség ma délben hallgatta ki a lakásügyi visszaélések dol- gában dr. Barbu Parten volt kormánybiztost.

A IX. szimfonia előadása. Beet- howen születésnapjának 150-ik évfordulójára a Magyar Nemzeti Színház dícséretes törekvéssel előadta a nagy mester egyik leghatalmasabb alkotását, a IX-ik szimfoniát. A színházi zene- kart ez alkalomra kibővítették a zeneiskolai, zenetársasági és Hakkior zenekarokkal, de az így összeállított zenekar számbelileg is kicsiny volt ahhoz, de összetétele sem volt olyan, hogy a IX-ik szimfoniának monumentális ere- jét kellően kifejezésre juttathatta volna. Az előadás, amelyet Rezik vezényelt, ezen el nemhárítható fogyatékoságon kívül, teljes elismerésre méltó. Az énekkar szereplése is kielégítő volt. Az egyes tételek közben Seprődi János tartott magya- rázó előadásokat. A színház zsufolásig megtelt.

— A kánáti kivándorlás. Temesvári tudósítónk jelenti: November ötödike óta, ami- kor az itteni utlevélhivatal megkezdte önálló működését, több mint 1200 utlevél-kérvényt nyújtottak be a temesvári prefekturára. Különö- sen a környékbeli svábság tömegesen vándorol ki Amerikába, de románok és magyarok is szép számmal kórnek amerikai utlevelet. Zsi- dok ezideig nem akarnak nagyobb számmal Ame- rikába menni. A sziguranta újabbban szigorabban kezeli az amerikai utlevélkérvényeket s töme- gesen utasítja azokat vissza.

— **A Sfatul Negutorese új helyiségekben.** A Sfatul Negutorese kereskedők szervezetének kolozsvári fiókja, amelyet a Kereskedelmi és Iparkamara helyiségéből kiköltöztetett, a Piata Unirii 23. számú ház emeletén, a volt iparosegylet termében folytatja működését. A helyiségek a tagok részére egész nap nyitva vannak.

— **Mérnöki kamara Magyarországon.** Budapestről írják: Rubinek Gyula miniszter beterjesztette a magyar nemzetgyűlés elé a mérnöki rendtartásról szóló törvényjavaslatot. Ez a törvényjavaslat intézkedik a mérnöki kamara felállításáról. A javaslat megállapítja, hogy mérnöki címet csak az használhat, aki valamely hazai mérnöki egyetemről a mérnöki tudományok valamelyik ágazatára vonatkozólag oklevelet kapott, vagy a seimebányai bányászati és erdészeti szakiskolán a vizsgálatokat eredményesen kiállította, az államvizsgát letette és oklevelet kapott, külföldi oklevelét a hazai főiskolán honosító záradékkal látta el, középiskolai végzettség után a katonai akadémiát és a felső akadémiai műszaki tanfolyamot együttevő öt éven át hallgatta és sikeresen vizsgázott. Magányakorlatot a mérnökök közül csak az folytathat, akit a mérnöki kamara tagjai sorában felvett. Magánvállalat mérnöki megbízást csak akkor fogadhat el, ha a vállalat tulajdonosát a mérnöki, vagy magánmérnöki iroda felelős vezetőjét, a mérnöki kamara tagjai sorába iktatta.

— **A temesvári polgári szervezkedés.** Temesvárról jelentik: Az itteni polgári szervezetnek megalakult a belvárosi osztálya, melynek elnökévé Szana Zsigmondot, a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság vezérigazgatóját választották meg. A központi vezetőség elnöke, Gerdanovits Sándor ny. törvényszéki elnök megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a polgárság a fekete reakció és a vörösdiktatura közt a középutat keresi s az igazságot abban látja, ha a radikális, modern gondolkodású polgár és a mérsékelt szociáldemokrata kezét nyújtanak egymásnak. Dr. Hajdu Frigyes ügyvéd, volt orsz. képviselő és Kraushaar Károly, bankigazgató felszólalása után dr. Vétes Adolf ügyvéd szövegétette, hogy a románság helytelenül kivonja magát a polgárság szervezkedéséből s sürgette a városi autonómia visszaállítását.

— **Zsidó statisztika.** Newyorkból jelentik: American Jewish Year Book a legkitűnőbbben szerkesztett évkönyvek egyike most jelent meg. 1818. évben Newyorkban háromezer zsidó lakott. 1918-ban ez a szám már másfél-millióra rugott.

— **Az egységes liszt és kenyér ára Temesvárott.** Temesvárról jelentik: Az itt forgalomba kerülő egységes liszt ára kilónként 3 lei 45 bani, a kenyéré 2 lei 90 bani. A fejadag marad havi 10 kilogram.

— **Palesztina idegenforgalma.** Jeruzsálem készülődik a sokat ígérő téli és tavaszi turista szezonra. Egyiptomi hírek szerint eddig 65.000-en jelentkeztek a Palesztinába való kirándulásra. A jeruzsálemi és jaffai „Palesztine Express Co.” utazási irodái és hotelei már értesültek a turista mozgalmakról. Az elsőrangú „Allenby” szállodához Jeruzsálemben már több ezer előjegyzés érkezett. Ez a mozgalom, mely a háború után első ízben indul meg ilyen nagy mérvben, az ország fejlődésére nézve igen nagy jelentőségű. Ennyi turista befogadására a meglévő hotelek és penziók nem elegendők. A közlekedés terén már lényeges javulás észlelhető. A vasutak elég jól közlekednek és a szárazföldi forgalomnak felét, melyet ezelőtt csak számráhaton vagy szekeren bonyolítottak le, most autók látják el. A megérkező turistát a tájak szépségein kívül új csodálatos látvány lepi meg: egy ősrégi népek és a bibliai szent nyelvek feltámadása.

— **Tűz.** Tegnap este a Heltai-utca 11. számú házban tűz ütött ki, amely a tetőzetben jelentékeny kárt okozott. A kivonult tűzoltók egy órai munka után eloltották a tüzet.

— **Házasság.** Rotschild Szina (Kisdoboka) és Nasch Sárika (Girold) jegyesek.

* **Elvesztett** pénteken hajnalban a vasúttól a Fötérig egy sárga bőrönd, megtaláló 500 lei ellenében adja át Pollátséknél, Unió-utca 12.

— **Clemenceau Indiában.** Párisból jelentik: Clemenceau folytatja útját India felé. Vasárnap Benareszbe utazik, ahol három napot fog tölteni. Onnan Delhibe megy.

— **A valutapiac állása.** Bukarest, dec. 15. Márka 90—97, leva 79—81, font sterling 230—240, francia frank 435—450, svájci frank 11—12, lira 250—260, drachma 550—600, dinár 182—187, dollár 69—70.

Bécs, dec. 15. Lei 865, márka 893¹/₂, leva 742¹/₂, svájci frank 10375, francia frank —, lira 2310, font sterling 2315, dollár 665, rubel 332, Szabadforgalom: Zágráb 412, Budapest lebeljegyzett korona 101, Prága 762¹/₂, Varsó 100, sokol 772¹/₂, dinár 1625.

Prága, dec. 15. Lei 112³/₄, dinár 211, márka 119¹/₄, leva 95, rubel —, svájci frank 1389¹/₂, norvég korona 1314¹/₂, dán korona 1314¹/₂, svéd korona 1754¹/₂, lira 306, francia frank 521¹/₂, font sterling 310—9, dollár 89—88, osztrák leb. kor. 1232¹/₂.

Zürich, dec. 15. Bukarest 860, Berlin 875, Newyork 650 London 2255, Páris 3815, Bruxelles —, Kopenhága 95, Stockholm 126¹/₂, Kristiania 95, Madrid —, Prága 725 Bécs 105, Zágráb 440, Krakkó 100, Budapest 130 Amsterdam —, osztrák lebeljegyzésű korona —, Milanó —.

Főszerkesztő: DR. FISCHER JOZSEF
Felelős szerkesztő: MARTON ERNŐ
Kiadó: KADIMA kiadóvállalat részv.-t.
Szerkesztőség: Calea Reg. Ferdinand (volt Ferenc József-ut) 48.
Kiadóhivatal: Szentlélek-utca 1/a.

Ajánlja kozmetikai készítményeit kicsinyben és nagyban az **Emke** drogeria a legelőnyösebben Cluj, Piata Unirii Mátyás kir.-t. 32. 421

Valódi NEUMANN-ruhák és télikabátok férfiak, fiuk és leányok részére ugyanoly anyagból mint háború előtt újból kaphatók: **NEUMANN M.** ruhaárúházában Kolozsvár. 1161

SAJOVITS és LEBOVITS
fakereskedők. Cluj, Kajántói-ut 1 szám.

OLUJ Első Erdélyrészi KOLOZSVÁR
ÉKSZERGYÁR
ARANY és EZÜST árak nagybani gyártása
ÓRAK, ÓRAALKATRÉSEK ÉS FOUR-NTURA NAGYKERESKEDES 1041
SCHEIDT-ÉLE ARANY EZÜST ÖTVÉNYEZO ÉS VÁLÁSZTÓ INT.
FOGASZATI arany és forrasztó készítmények kaphatók.
ROTH ÉS GOLDBERGER — CAL. REG. FEED. 37.

Dávidovits Mór angol és francia női divattermék áthelyezte Piata M. Viteazul 84 szám alá (volt Széchenyi-tér). 850

Mindenki biztosítsa magát

Ia minőségű „Vasché” bőrtáppal Lei 110.—

IIa minőségű „Vasché” bőrtáppal Lei 78.— és 82.—

Siessen mindenki, mert még kapható a

Goldstein Sándor
bőrkereskedésében
Cluj, Piata Unirei No. 13.
Bent az udvarban

APRÓHIRDETÉS.

Egy sor ára 1 lei. Vastagabb betűvel 2 lei
Legkisebb apróhirdetés ára 10 lei.

10 éven alui Hoffer vagy Magyar árami gyártmányu 800 milliméteres vagy 900 mi im teres cséplőszerepnyet keresek megvételre. Ajánlatokat kér O ajgyár Szamosujvár.

Teljes ellátást keres két zsidó uriember lehetőleg magános urn néli „Osriss” jeug re biadóhivatalba kérnek aj natot.

Intelligente d utscne Kindegärtnerin wird zu meine 2 Kinder (8 und 2 Jahre alt) gesucht Gefl. schriftliche Offerte unter „Solid“ an di Administration des Blattes. Französische Sprachkenntnis in Vorteil. 1011

Százezer zeneművet árusítunk ki. Operák, operettek, delok, kupiéek, táncok, szalondarabok és más jó szórakoztató zeneművet darabonként 1 lei 25 baniért bárkinek küldünk, ha az összeget előre bektüdi. — Sz küldésre kerül továbbí tizezerkötő zenemű darabonként: 2 leies árban. Legkisebb küldemény 10 darab. Moravetz zeneműkereskedés, Temesvár. 148—1

1921. évre szóló előjegyzési zseb- és tárcanaptárak kaphatók Bernát papíráruházában, Kolozsvár, Mátyás-tér 32. 128—1

Deutsch Festvereke Cluj, Piata Unirii Mátyás király-tér 23. szállítási vállalat. Gyűjtőkocsit forgalomba minden irányba teljes felelőség mellett. Fuvarlevél felbízvástalí írod.

EINZIG ÉS BADITIONU
szállítási vállalata BRASSÓ, Lópiac 4. I
Elvállalja mindennemű kocsirakomány és gyűjtő kocsai szállítását teljes felelőséggel.
Gyors, biztos szállítás !!

Bognár és Szántó
Erdélyi kereskedelmi r. t.
CLUJ, — (KOLOZSVÁR).
Calea Reg. Ferd. No 70.
(volt Ferenc József-ut).
Erdély legregibb bor sör és szesz nagykereskedése, likör, rum és cognac gyára. Specialis wadalmi fajborok.
בשר של פחה
fajborok, szilva és seprű pálika. 1147

Guttman és Fisch
CLUJ.
Ajánlják kitűnő likör gyártmányaikat és bor különlegességeiket.

TRISKA J. CLUJ, Str. Bartha Miklós-utca No. 14

Megérkezett külföldi szállítmányom
zongorák, pianinók
Győződjék meg, hogy áraim Romániában a legolcsóbbak.
Elsőrendű gyárak vezérképviselete. A zenekonzervatórium, Opera, Márianum és az összes állami intézetek hangolója, javítója és szállítója

Roth cipészüzlete C. R. Ferdinand vagy Wesselényi-utca 11. Bejárat Szép-utca felől.

“Saturn” társas cég
Vasut és autó-transport szállítás felelősségei és kísérettel
Áruberakozás
IRODA: Bucaresti, Str. Selari No. 4
DEPOS T: Str. Sf. Mariu No. 8

Elesztőt kiváló jó minőségben szállít KLEIN szobrásztógyár Szinerváralja (Szatmármegye). 1182

METROPOL KÁVÉHAZ
Elsőrangú szórakozóhely

Eladó boros hordók

500 hl. új transport hordó, 200 hl. 100—200 literig. hasznát, jókarban levő.

Wiegner Samu nagykereskedő, Déz 144—1

HA finom 882 cukerkát akar, kérjen mindentől Meissát

Baltuch Jakab
bőrkiöltőlegességek raktára.
Minorita-utca 2. sz. 940

„MÉDI”
a közkezdvelt kézfimozító,
egy füveg ára 4 lei. Készít:

Mi to

A nagy pihennek, a gyökék: a sokelyet világpolitikAz igazi béke, ugra ott kisért a felével ezelő határon. Az fegyverrel való vo t. kihámlot látoi, hogy hogy leigazza igázta, a nagy békeszerződés ország roham ideges lenni é kal, konferenc német főnixet

A helyze kardél és szuro megint az éleket ben lát, ugratároztottsággal verzesét. A k ződésadta alu ezer emberb letszámát, a Simons nem szélyre való t pontot s a sz Németország tartson béke még mindig ötvenezer en ezért a néme fennmaradásá persze folyton idegességek, mondja, hogy való háborut

Francia kardjára üt é nulás nagy ve Ruhr gazdag vesztését jele kormány, am ban rohamos háborúval, m hanyatló glólat magasabba jellemző, hog bizalmatlanab utóbb egy er mával a korr kapott százk Mintegy kétsz vagy tartózkodás is inka

A franc döntő módovetségei is szág párisi miniszterelnő német hábor országot. A harmadik na orosz politiká később Olasz békülés, hel vételének az a görög kérd ország megh csak ma k Amerika, Konstantin o